

T

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

INGYENES

X. évfolyam, 4. szám
2018. augusztus 25.

„...vigyázz reánk,
hogy álljunk meg
a hitben;”

(Ratkó József: István imája)

2018. szeptember 21. (péntek)

19.30 SZEGEDI DÓM LÁTOGATÓKÖZPONT

Kamarakonzert a Szegedi Tudomány-
egyetem Zeneművészeti Kara oktatóinak
közreműködésével

Varga Laura (fuvola)
Szokody Anikó (zongora)
Szecsődi Ferenc (hegedű)
Benedekfi István (zongora)

- Jules Mouquet (1867-1946): *La Flute de Pan Op. 15* (Pán szonáta)
- George Enescu (1881-1955): *Cantabile et Presto fuvolára és zongorára*
- Tóth Péter: *Fantázia fuvolára és zongorára*
- Pablo de Sarasate (1844-1908): *Faust fantázia fuvolára és zongorára*
- Hubay Jenő (1858-1937): „Atair”, *roman musical en 5 chapitres Op.47 c. művéből - hegedűre és zongorára*
- Vallomás
- Szelelemittasan

2018. szeptember 22. (szombat)

19.30 SZEGEDI DÓM LÁTOGATÓKÖZPONT

A Johann Sebastian Bach barokk csellóra írt
műveit bemutató szóló hangversenysorozat
záróciklusa

Előadja: Michal Stahel (barokk cselló)

- Johann Sebastian Bach (1685 - 1750):
- *Esz-dúr szvit Nr. 4, BWV 1010*
- *C-moll szvit Nr. 5, BWV 1011*

2018. szeptember 23. (vasárnap)

19.30 SZEGEDI DÓM LÁTOGATÓKÖZPONT

„Német műdalok”

Előadja a salzburgi Mozarteum Egyetem öt énekművésze

Wendy Krikken (szoprán)
Mariya Taniguchi (szoprán)
Maria Hegele (szoprán)
Aleksander Rewinski (tenor)
Felix Mischitz (basszus)

Shun Oi, (zongora)

Elhangoznak Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert, Robert Schumann,
Johannes Brahms, Richard Wagner, Gustav Mahler,
Hans Pfitzner és Richard Strauss művei.

2018. szeptember 24. (hétfő)

19.30 SZÉKESEGYHÁZ

I. Szimfonikus koncert

Közreműködik: a Szent Gellért Akadémia zenekara

Zuzana Rzounkova (kürt)
Martin Sokol (kürt)
Jakub Černhorsky (hegedű)
Vratislav Vlha (oboa)
Michaela Spackova (fagott)
Albeta Vickova (cselló)
Kyung Ran Park (brácsa)
Yukiko Uno (hegedű)
Szélpál Szilveszter (bariton)

- Georg Philipp Telemann (1681-1767): *D-dúr versenymű két kürtre és vonósokra basso continuo-val, TWV 52:D2*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791): „Figaro házassága” - operarészlet
- Non più andrai*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791):
- *Esz-dúr Sinfonia Concertante hegedűre, brácsára és zenekarra*

- Wolfgang Amadeus Mozart (1756 - 1791):
- „Figaro házassága” - operarészlet
- Hai già vinto...Vedrò mentrè io sospiro*
- Joseph Haydn (1732 - 1809):
- *B-dúr Sinfonia Concertante (Hob./105)*

2018. szeptember 25. (kedd)

17.00 GÁL FERENC FŐISKOLA, KLEBELSBERG TEREM

Tudományos előadások

Prof. Janka Zoltán: *Musica et medicina*
Prof. Párducz Árpád: *A levegőrezgéstől a zenéig*

2018. szeptember 26. (szerda)

19.30 SZÉKESEGYHÁZ

II. Szimfonikus koncert

Közreműködik:

a Szent Gellért Akadémia zenekara, a Brnói Filharmonikus Zenekar Kórusa,
a salzburgi Mozarteum Egyetem szólistái

- Joseph Haydn (1732-1809): „*Insanae et Vanae Curae*” – *felajánlási ének/ motetta kórusra és zenekarra*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *Davidde penitente, KV 469 - részletek*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *C-moll mise, KV 427*

2018. szeptember 27. (csütörtök)

19.30 BUDAPEST, MÁTYÁS-TEMLOM

III. Szimfonikus koncert

Közreműködik: a Szent Gellért Akadémia zenekara,

a Brnói Filharmonikus Zenekar Kórusa,
a salzburgi Mozarteum Egyetem szólistái

- Joseph Haydn (1732-1809): „*Insanae et Vanae Curae*” – *felajánlási ének/ motetta kórusra és zenekarra*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *Davidde penitente, KV 469 - részletek*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *C-moll mise, KV 427*

2018. szeptember 29. (szombat)

Vendégkonzert a Lednice –Valtice-i Zenei Fesztiválon

19.30 LEDNICEI KASTÉLY KÁPOLNÁJA

IV. Szimfonikus koncert

Közreműködik: a Szent Gellért Akadémia zenekara, a Brnói Filharmonikus Zenekar Kórusa,
a salzburgi Mozarteum Egyetem szólistái

- Joseph Haydn (1732-1809): „*Insanae et Vanae Curae*” – *felajánlási ének/ motetta kórusra és zenekarra*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *Davidde penitente, KV 469 - részletek*
- *(olasz nyelvű kantáta a C-moll miséből)*
- Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791): *C-moll mise, KV 427*

2018. szeptember 30. (vasárnap)

19.30 SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

A Korábban Érkeztem Alapítvány
játékonyági gálaestje

2018. október 1. (hétfő)

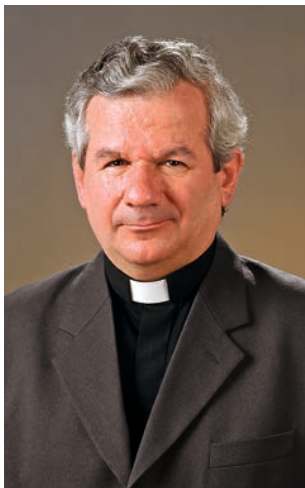
19.30 SZÉKESEGYHÁZ

A Filharmónia Magyarország szervezésében
orgona koncert a zene világnapján

Szamosi Szabolcs – orgona
Pál István “Szalonna” – hegedű

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!

Az idén érdekes módon párhuzamosan, együtt szerepelt a kenyér, mint fő motívum a Szent Istvánnal kapcsolatos ünneplésben, megemlékezésekben, illetve a Szent István ünnepe körüli augusztusi vasárnapok evangéliumában. Ezeken a szentmiséken ugyanis Jézus híres kafarnaumi beszédét hallhattuk folytatásokban, amelyben magáról mint az élet kenyéréből ad tanítást. A nemzet életében, hagyományaink szerint határon innen és azon túl egyaránt elválaszthatatlanná vált az első királyunkról történő megemlékezésektől, ünnepségektől az utalás a kenyérre. Az új kenyér, annak közösségi megáldása, megszegése jelképévé vált a becsületes munkának, az egymásra utaltságnak, az együttműködés, az összefogás szükségességének, a társadalmi szolidaritásnak, a társadalmi igazságosságra való törekvésnek, illetve a természet ajándékaiért a Teremtő iránti hálának. Ezeknek az értékeknek a tudatosítása Szent István királyunknak az ünnepén vallási hovatartozástól, hitbeli meggyőződéstől függetlenül a nemzet minden tagját segítheti a gyökerekhez való kapcsolódásban, a közösséghez tartozás, az identitástudat erősítésében, az egymás és a jövő iránti felelősségvállalásban, azaz gazdagíthatja az egész nemzet közösségének szellemi-lelki, sőt testi egészségét.

A kenyér a Bibliában is gyakran előforduló motívum. Amikor Isten ószövetségi választott népe kiszabadul az egyiptomi rabságból, és hazát keresve Mózes vezetésével a pusztában, a sivatagban hosszasan, nagyon viszontagságos körülmények között vándorol, valamilyen számukra ismeretlen, kenyérhez hasonló táplálékhoz jut, mely a későbbi visszaemlékezésben az Isteni Gondviselés, a túlélés szimbólumává vált. Vagy amikor Illés próféta saját küzdelmeit kilátástalannak látva még az életkedvét is elveszíti, titokzatos módon kenyeret kap, melyet elfogyasztva megújult erővel, új lendülettel folytatja küldetését. Az elmúlt vasárnapok evangéliumában Jézus egyik hosszú beszédét, tanítását hallhattuk folytatásokban. Ebben az úgynevezett kafarnaumi beszédben Jézus magát élő kenyérnek nevezi. Nemcsak jelképesen, amennyiben az ő szava, tanítása lelki táplálék és erőforrás követői számára, de szó szerint is érti amit mond: *„Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és feltámasztom az utolsó napon.”* Ezekkel a szavaival még addigi követői, hallgatói közül is sokan nem tudtak mit kezdeni. Úgy gondolták, elment a józan esze és faképnél hagyták. De akik kitartottak mellette, azok később megértették, miről beszél. Ezt a kenyeret, Jézust, az élet kenyerét nevezzük Eucharishtiának. Az ebből való életünkben első, ünnepélyes részesedést nevezzük elsőáldozásnak. És aki valóban hisz Jézusban, aki tényleg az ő követője, az minden vasárnap részesülhet ebből a kenyérből, Jézus értünk áldozott testéből a szentmisében, és ebből a kenyérből meríthet életet és erőt saját maga számára. Mindennek tudatosítását szolgálja az a szokás, hagyomány, hogy a katolikus egyházban időnként Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust rendeznek. A következőre – több mint nyolcvan év után – ismét Magyarországon, Budapesten kerül sor 2020-ban. Az ünneplésbe és a készülétekbe a mi egyházmegyénk is bekapcsolódik azzal a reménnyel, hogy közben egyre jobban tudatosodik bennünk, hogy az Eucharisztia, Jézus áldozati testének és vérenek ajándéka az egész egyház, azon belül közösségeink életének és saját életünknek is csúcsa és forrása.

Néhány nap múlva megkezdődik az új tanév. Minden érintettnek: diákoknak, tanítóknak, tanároknak, szülőknek kívánok az új tanévben sok türelmet, erőt, kitartást, és az olykor szükségszerűen előforduló kudarcok vagy konfliktusok ellenére nagyon sok örömet és sikert.

Kiss-Rigó László
püspök

A kereszténységet szolgálja a Gál Ferenc Főiskola

Szeptemberben új tervekkel, új reményekkel indul a 2018/19-es tanév az egyházmegye főiskoláján. Sikeres felvételi időszakot zárt a szegedi Teológiai, a szarvasi Pedagógiai, a békéscsabai Gazdasági, valamint a gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Kar is.

A Gál Ferenc Főiskola a hallgatók számát tekintve a hazai egyházi felsőoktatás harmadik legnépesebb intézménye, és a hitéleti képzéseken itt tanulnak a legtöbben – érzékeltette az intézmény súlyát bevezetőként Kozma Gábor rektor.

A főiskola szegedi központja

– A GFF az egyházmegye főiskolája, ahol meghatározó a hittudományok művelése és oktatása, ami a szegedi Teológiai Karon külön figyelmet kap.

A teológus, a katekéta alap- és hit-tanár mesterképzések mellett pasztorális tanácsadó–karitás és keresztény egyháztörténet szakunk is van. A hitéleti képzéseken nem a tömeges részvétel jellemző, így mi is arra törekszünk, hogy az egyházi intézmények és hivatások számára a legalkalmasabbakat találjuk meg, és őket az elméleti stúdiumok mellett mind gyakorlatiasabb módon is felkészítsük – fogalmazott Kozma Gábor.

A többi képzés úgynevezett világi, tehát állami felsőoktatásban is megszerzhető képesítést ad, a rektor szerint mégis ennél többre is kell vállalkoznia a főiskolának: el kell érnie, hogy az itt tanulók vállalhassák a társadalomnak a keresztény értékeket kifejező, elkötelezett szolgálatát. Ez megvalósulhat a szarvasi Pedagógiai Karon, a gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Karon, valamint a békéscsabai Gazdasági Kar oktatómunkájának eredményeként. Különleges lehetőséget nyújtanak emellett a posztgraduális képzésnek számító, tehát már diplomával rendelkezőknek elérhető szakirányú továbbképzések, amiknek a pedagógia területén Szarvason elérhető nagy választéka mellett Kozma Gábor külön kiemelte a második éve induló mentálhigiénés képzéseket, mert azok a sajátos ismeretanyaguknak és a GFF oktatóinak köszönhetően „egyházi mentálhigiénés” programként működnek.

– A főiskolán idén mintegy 1300 hallgatóra számítunk, közülük várhatóan 420 elsőévesre, de most folyik

a pótfelvételi, a hitéleti felvételi pedig szeptember első hetében zárul le – tájékoztatót a rektor.

– Az utóbbi öt év nagyon sok szervezeti változást hozott számunkra, hiszen a szegedi Teológiai Kar mellé ebben az időszakban létesültek a Békés megyei karaink is. Ebben az évben a működést kell tovább erősíteni, kis létszámú, de hatékony adminisztrációval, korszerű igazgatási megoldások bevezetésével, és ami a legfontosabb: a tananyagok állandó fejlesztésével, tudományos munkával, nemzetközi kapcsolataink erősítésével, mert a világban való megmértetésünkhöz ez feltétlenül hozzátartozik. Diákjaink számára már 38 külföldi egyetemen kínálunk ösztöndíjas részképzési lehetőséget, köztük egy sor katolikus egyetemen, és ez a kör havonta újjal bővül Európában és Amerikában is – összegzett Kozma Gábor.

A Pedagógiai Kar

Lipcsei Imre dékántól megtudtuk, hogy a szarvasi Pedagógiai Karon első körben 228 első hallgatót vettek fel levelező, illetve nappali tagozatos képzésekre. A fakultás három fő szakja az óvodapedagógus, a tanító, valamint a csecsemő- és kisgyermeknevelő. Nemzetiségi képzéseket is kínálnak, német, román, szlovák és cigány/roma szakirányú óvodapedagógusi diplomát lehet náluk szerezni, melyekkel nemzetiségi óvodákban helyezkednek el az itt végzettek.

– Szakjaink erőssége a gyakorlatorientáltság, illetve az, hogy szorosan kapcsolódnak a közneveléshez. Nemcsak onnan érkeznek a fiatalok, de a képzésük is részben a köznevelési rendszerben zajlik, majd diplomát szerezve az óvodákban, az általános és a középiskolákban kamatoztatják

A főiskola központja a szegedi Dóm téren

a felsőoktatásban megszerzett tudást – világította meg.

A dékán örömmel nyugtázza, a kar 800-900 fős hallgatói létszáma hosszú ideje stabil, ráadásul képzéseik népszerűsége folyamatosan nő. Rendkívül sikeresek a pályán lévő pedagógusok számára meghirdetett pedagógus szakvizsgáik is, rendszeresen 200-250 fő vesz részt ezeken. Egyrészt korábban megszerzett ismereteiket frissíthetik, másrészt a legújabb dolgokkal is megismerkednek: többek között multimédiás tananyagfejlesztő, tehetségfejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő-tanító, gyermektáncossal foglalkozó óvodapedagógus és tanító szakvizsgára készítenek fel szakirányú továbbképzési szakjaik.

– Büszkék vagyunk arra is, hogy 52 elsőst vettünk fel a Budapestre kihelyezett óvodapedagógus levelező tagozatra, ahol összesen 150-160 fiatal tanul – emelte ki Lipcsei Imre.

A Gazdasági Kar

A szintén általa vezetett békéscsabai Gazdasági Kar vonatkozásában is biztató a helyzet. Az itteni képzések rendkívül gyakorlatközpontúak, a fakultás gyakorlatilag egyben van a gyakorlati hellyel.

– Ez a kar február 1-jével került át a Gál Ferenc Főiskolához, e tekintetben még ízlelgetik a fiatalok. A jelentkezéseken is meglátszott a bizonytalanság, hiszen nemcsak potenciális érdeklődőket, de szakokat is elszívott a Szent István Egyetem, és bár minden kezdet nehéz, az indulás így is jónak mondható. A pénzügy és számvitel, a műszaki menedzser, valamint a gazdálkodás és menedzsment alapszakokra, illetve a felsőoktatási szakképzésekre is sikerült szép számban hallgatókat csábítani a békéscsabai karnak – tudtuk meg a dékántól. Első körben egyébként 87 elsőst vettek fel a különböző szakokra, erős marketinggel jövőre növelni sze-

retnék ezt a számot. Békéscsabán így jelenleg mintegy 300 hallgató tanul majd ősztl.

Lipcsei Imre fontosnak tartja, hogy az egyházmegye és a főiskola vezetése mellett Békéscsaba polgármestere, önkormányzata is erőteljesen segíti a fakultást. Éppen ezért mernek na-

gának, de ők is szeretnének bővíteni a jövőben, erősebb marketinggel nyernék meg a diákokat, annak ellenére, hogy Gyula kisvárosként nehezen száll versenybe a hallgatókért a közvetlen riválisokkal, Szegeddel és Debrecennel.

– Nem is annyira a levelező tagozatot érinti ez, hiszen ott hasonlóak a nagyvárosi intézmények számai, hanem inkább a nappalit, ahol a fiatalok – úgy tűnik – szívesebben választanak egy nagyvárost, de a jövőben a képzéseink színvonala mellett a gyönyörű, csendes, emberléptékű Gyula előnyeire is szeretnénk ráirányítani a figyelmet – mutatott rá.

Ami az alapszakokat illeti, idén ősszel összesen több mint 50 főt várnak az iskolapadokba az első évfolyamon. A szakirányú továbbképzéseik is népszerűek, nagy az érdeklődés az iskolai szociális munka, az egészségfejlesztő mentálhigiéné és az alkalmazott szociális gerontológia iránt. Az egészségfejlesztő mentálhigiéné képzésre akkora az igény, hogy februárban indult, de újra meg kellett

hirdetni szeptembertől is. Mindez azt jelenti, hogy összesen mintegy 100 új hallgatóval számolnak, így 240 körüli hallgatói létszámmal tud működni a gyulai fakultás – árulta el Fodor Lajos.

Hozzátette, nem könnyű a helyzet vidéki karként, ahogy csökken az érettségizők létszáma, de igyekeznek lépést tartani a riválisokkal. Idén ősszel az infrastrukturális fejlesztések is napirendre kerülnek. A dékán elmondta, várható az oktatási eszközök, a tantermek korszerűsítése, bővítése, elsősorban a gyakorlótermek vonatkozásában. Gyulán is új szakok, szakirányok tervezése van folyamatban, ezekhez elengedhetetlen a fejlesztés, például a gyógytornász szakhoz tornatermet, a dietetikához tankonyhát terveznek.

PINTÉR M. LAJOS

A Klebelsberg-terem, a főiskola díszterme

gyot álmodni. Új szakokat akarnak indítani a jövőben: informatikával, turizmus-vendéglátással és mérnök-képzéssel bővíülhet a repertoár, ezek előkészítése előrehaladott állapotban van.

Az Egészség- és Szociális Tudományi Kar

A gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Kar szintén sikeres felvételi időszakot zárt az alapszakokon és a szakirányú továbbképzéseken. A szociális munka, valamint az ápolás és betegellátás szak – ápoló szakirányon indul első évfolyam: a levelező tagozaton 24 ápoló, 18 szociális munkás, a nappalin 9 ápoló és 4 szociális munkás szakos hallgatót vettek fel. Fodor Lajos dékán szerint ez megfelel az elmúlt időszak átlá-

Diplomaátadó a Gál Ferenc Főiskola gyulai karán

A 2017/2018-as volt a gyulai felsőoktatási képzés első teljes tanéve a Gál Ferenc Főiskola kötelékében. Az intézmény június végi diplomaosztóján 46 végzős hallgató vette át oklevelét.

Mindazt a jót, amit a szívükbe fogadtak, és mindazt a jót, amit Isten beléjük oltott, azt kamatoztassák embertársaik javára – ezt a tanácsot adta útravalóként Kovács Péter plébános a Gál Ferenc Főiskola gyulai karán végző hallgatóknak a belvárosi katolikus templomban megtartott diplomaosztón. Az Egészség- és Szociális Tudományi Karon a 2017/2018-as tanévben negyvenhatan tették le sikeresen a záróvizsgájukat. A most lezárt év az intézmény életében különösen fontos volt, mivel a Szeged-Csanádi Egyházmegye felsőoktatási intézménye 2017 elején vette át a negyedszázados múlttal büszkélkedő gyulai képzést, így ez volt a Gál Ferenc Főiskola első teljes tanéve Gyulán.

A városban 1993-ban indult a diplomás ápolók képzése, az azóta eltelt két és fél évtizedben folyamatosan bővült az intézmény. Az ápoló szak mellett ma már egészség-

FOTÓ: SZABÓ ZOLTÁN

turizmus és szociális munka szakra is jelentkezhetnek a fiatalok. A szakmai bővülés mellett azonban folyamatos infrastrukturális gondokkal küzdött a kar, új fenntartóként ezeket a problémákat oldotta meg a Gál Ferenc Főiskola.

Az első teljes tanév 46 végzőse közül vannak, akik a továbbtanulást fontolgatják. A kar dékánhelyettese, Homoki Andrea a diplomaosztón elmondta, őket az intézmény visszavárja, ha szakmai feltöltődésre vagy új ismeretekre vágnak.

A gyulai felsőoktatásban több új képzést és továbbképzést is terveznek beindítani, így valóban elképzelhető, hogy sok friss diplomás itt bővítheti tovább tudását. Ezzel pedig beteljesítik a Gál Ferenc Főiskola jelmondatát, miszerint *Nálunk megtalálod a jövőd!*

C. Z.

Fiatalokkal a keresztény Európáért

Ezzel a címmel szervezett szakmai találkozót a Szeged-Csanádi Egyházmegye június 25–29. között, amelyen a helyi résztvevők Közép-Európa országainak partnerszervezeteivel együtt a helyzetértékelés során feltárt akadályokra keresték a megoldást, a gyakorlatokat és a módszereket.

Öt ország ifjúsággal foglalkozó szakemberei – Lengyelországból, Szlovákiából, Romániából, Szerbiából és Magyarországról – workshopok és előadások segítségével kaptak tágabb képet a fiatalok mai helyzetéről, szociológiai, pszichológiai és vallási szempontból.

A hét programjai között szerepelt Uzsálné Pécsi Rita valláskutató előadása is, akinek a segítségével képet kaphattak a résztvevők az érzelmi

intelligencia lényegéről és fontosságáról, valamint megismerhették a kora ifjúkori életkori sajátosságokat, a virtuális világ veszélyeit és a személyes hitélet megszilárdítását. A program egy másik fontos része volt Gábor Miklós előadása, aki *A magyar ifjúság vallásgyakorlata* országos felmérés eredményeit ismertette. Az elhangzottakat és saját tapasztalataikat Gaga Zsuzsa vezetésével dolgozták fel a résztvevők a műhelymunkák

alatt. Ezáltal közelebb kerülhettek ahhoz, hogy megértsék a fiatalokat, és így hatékonyabbá váljanak az ifjúságnevelés különböző területein.

A nemzetközi projekt célja a fiatalok körében a keresztény és kulturális értékek megszilárdításának módszertani vizsgálata, valamint a jó módszerek népszerűsítése. A projekt rész célja: megvizsgálni a Kárpát-medencei együttműködő partnerek módszertanát az intézmények, szervezetek ifjúságügyben végzett tevékenységét, valamint nemzetközi jó gyakorlatok gyűjtése és adaptálása az egyházmegye módszertanába, az ifjúságügyi szakemberek és közösségvezetők képésével.

T. I.

Szülőhelyén, Pácinban

Gál Ferenc professzorra emlékeztek

Halálának 20. évfordulóján szentmise keretében emlékeztek meg egyházmegyénk főiskolájának névadójáról, Gál Ferenc dogmatika professzorról szülőhelyén, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Pácinban július 25-én. A szentmisét Ternyák Csaba egri érsek celebrálta, a homíliát Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök mondta.

Ternyák Csaba egri érsek köszöntőjében rámutatott: a mai napon, Szent Jakab apostol ünnepén hálát adunk egy nagyszerű emberért, egy nagyszerű papért, aki ennek az egyházközségnek a szülötte. A páciniak büszkéek lehet-

nek, hogy egy olyan embert adhatott egyházközségük az egyháznak, mint amilyen Gál Ferenc volt.

A főpásztor emlékeztetett, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjainak nagy része Gál professzor tanítványa, tőle tanulták a teológia tudományát, a dogmatikát és a közérthetően, egyszerűen fogalmazás szemléletét.

Kiss-Rigó László püspök szentbeszédében hangsúlyozta, Jézus arra tanítja apostolait, hogy legyenek alázatosak; a legnagyobbá lenni nem hatalmaskodással, hanem szolgálattal lehet. Gál Ferenc élete híven tükrözi, hogy ezt az üzenetet ő teljes mértékben megértette. Nem volt politikai, gazdasági hatalma, tudása volt és tehetsége, szorgalma. A tudás hatalmával nem elismeréseket keresve élt, szerény és alázatos módon szolgált. Életének üzenete ma

is aktuális: keressük az igazságot és legyünk szerények az evangélium szolgálatában.

Gál Ferenc gazdag teológiai örökséget hagyott ránk: huszonhárom önálló tudományos könyve jelent meg a számos cikk és tanulmány mellett a teológia minden területét érintve. Fila Béla írta róla: „Kiegyensúlyozott, szerény, de öntudatos egyénisége, tudományos munkássága, lelkisége, dogmatikus szemlélete mély hatást tett ránk. Belőle éltünk, szellemi irányt mutatott nekünk, írásai meghatározták a korszak magyar teológiáját. Egész életet alkotott, egységes szemléletű, magyar nyelvű teológiát, de a teológia részletkérdéseiben is jelentős munkát végzett. Önálló dogmatikus művei mellett nem kevésbé fontosak a teológia megújítását célzó és a lelki életet irányító tanulmányai, írásai, előadásai és szentírás-magyarázatai. Halála előtt személyesen beszélgettünk teológiai munkásságának jelentőségéről. Szerényen, de határozottan kijelentette: én megtettem a magam dolgát, most már a ti feladatotok, hogy használjátok, véleményt mondjatok róla, értékeljétek.” (Fila Béla: *Gál Ferenc teológiája, Vigilia*, 1999/3.)

FORRÁS ÉS FOTÓ: EGRI FŐEGYHÁZMEGYE

Gál Ferenc 1915. március 14-én született. A teológiát Rómában végezte, 1939. október 29-én szentelték pappá. 1940-ben Bodrogkeresztúron, 1941-ben Szerencsen szolgált káplánként. Közben doktorátust szerzett a Pázmány Péter Tudományegyetemen. 1942-től Kassán püspöki szertartó és a hittudományi főiskola tanára volt, 1946-tól Szerencsen hitoktató, majd 1949-től Göncön plébános, 1955-től Egerben teológia tanár, 1959-től nyugdíjazásáig, 1986-ig Budapesten a Hittudományi Akadémia dogmatika professzora. Sík Sándor után Szörényi Andorral, majd egyedül folytatta az Egyetemi templomban a sokakat vonzó adventi és nagybőjti konferenciabeszédeket. A felsőkrisztinavárosi plébánián szolgált lelkipásztorként. 1965-től címzetes prépost. 1990-től a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora volt. Budapesten hunyt el 1998. július 25-én.

Igazi közösség épül

Idén is több száz állami gondozott gyermek nyaralt július végén Doboz-Szanazugban. A tíznapos ÁGOTA-tábor szervezőinek a célja változatlan: a nehéz családi körülmények közül érkező gyerekeknek igazi közösségi élményt nyújtsanak.

– Aki egyszer is részt vett az táborban, az úgy érzi, hogy ennek a közösségnek, családnak lelki-szellemi tagja lett – fogalmazott Kiss-Rigó László püspök a huszonkettedik alkalommal megszervezett ÁGOTA-tábor megnyitóján. A Békés megyei Doboz-Szanazugban több száz, nyolc és tizenkilenc év közötti állami gondozott gyermek találkozik évek óta minden nyáron tíz napra. A tábor ideje alatt színes programokban vehetnek részt a fiatalok – sportvetélkedők, ki mit tud, szépségverseny és strand is várja őket. A felhőtlen szórakozás mellett a tábor fő célja a püspök által is megfogalmazott családi légkör megteremtése, ami a nevelőszülőknél vagy nevelőintézetekben élő gyermekek számára a közösség élményét nyújtja. Ábrahám Ramóna idén ötödik alkalommal vett részt az eseményen. A 17 éves lány elmondta, a táborban megismerkedő fiatalok közül többek-

kel tartja a kapcsolatot év közben is. Ez nagy segítség számára a hétköznapi életben, hiszen a nem hagyományos családban nevelkedő gyerekek így meg tudják osztani egymással tapasztalataikat, problémáikat. Mint mondta:

– Itt tényleg barátságok szövődnek, hiszen hozzám hasonlókkal vagyok körülvéve.

Hasonló gondolatokat fogalmazott meg a táborban harmadik alkalommal részt vevő, szintén 17 éves Bercei Tímea is:

– Itt nem félünk odamenni másokhoz attól tartva, hogy kinéznek bennünket, hanem odamegyünk és barátkozunk.

Mindkét lány elmondta, hogy később, felnőttkorukban szívesen visszatérnének segítőként. Az ÁGOTA-tábor közösségét ugyanis nemcsak a gyermekek alkotják, hanem a szervezők munkáját segítő önkéntesek is. Velük

FOTÓK: DÉVÉNYI ENDRE

együtt összesen mintegy hatszázan vettek részt az idei eseményen.

– Vannak olyan kollégáim is a Szent Ágóta Gyermekvédelmi Szolgáltatásban, akik hivatásosan is ugyanezzel a területtel foglalkoznak, mégis úgy döntenek ezekben a napokban, hogy kiveszik a szabadságukat azért, hogy a gyerekekkel itt önkéntes munkában is foglalkozhassanak – ezt a tábor ötletgazdája és szervezője, Kothencz János mondta. Az ÁGOTA Alapítvány elnöke maga is állami gondozásban nőtt fel, ezért tekinti szívügyének azt, hogy a Szeged-Csanádi Egyházmegyével karöltve segítsen sorstársain.

A huszonkét év alatt több szervezettel is megnyert az ügynek, az elmúlt nyolc évben pedig a támogatja őket a kormány is, amelynek képviselőjében Fülöp Attila vett részt a tábor megnyitóján. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért felelős államtitkára elmondta, kiemelt prioritásként kezelik az állami gondozásban élő gyermekek helyzetének javítását, ezért is álltak a kezdeményezés mellé. A kormány emellett további lépéseket tett és tervez tenni az ügyben:

– Ma azt látjuk, hogy az állami gondozott gyermekeknek mintegy két-

az ÁGOTA-táborban

harmada nevelőszülőknél él, és a nemrég elfogadott költségvetési törvény értelmében jövőre mintegy 850 millió forinttal több fog jutni a nevelőszülői intézményrendszerre. A kormány ezzel szeretné ösztönözni azokat az erre elhivatást érző embereket, hogy nevelőszülőként maguk is vegyenek részt a családjukból kiemelt gyermekek nevelésében, a társadalomba való integrációjukban.

Magyarországon a gyermekvédelmi szakellátásban mintegy huszonegyszer fiatalokú gondoznak, közülük az ÁGOTA Alapítvány közel tízezer gyermeket támogat országszerte. Az alapítvánnyal szorosan együttműködő Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató pedig négyezer gyermek gondozását vállalta magára. Kothencz

János elmondta, az hogy az önkéntesek között többen gyermekként vettek részt a táborban, és hogy a mostani táborozók közül is többen vissza szeretnének térni a későbbiekben azt mutatja, hogy itt valóban létező, igazi közösséget építenek.

Az ÁGOTA Alapítvány régi célja továbbá az, hogy létrehozzák Ágotafalvát, egy saját táborozóhelyet, ahol rendszeresen találkozhatnak a fiatalok. Úgy tűnik, hogy a közeljövőben ez is megvalósul a Bács-Kiskun megyében található Alsószenttamáson. Itt egy 7 hektáros területen alakítanak ki az állami gondozásban élő gyermekek számára szórakozást és kikapcsolódást nyújtó helyet. A jövő nyári program még nem biztos, hogy az új helyen valósul meg, azonban

azt tervezik, hogy a későbbiekben az ÁGOTA-tábort is ott rendezik meg.

CZÉGE ZOLTÁN

Zánka kicsiknek és nagyoknak

Az Erzsébet-táborok szervezőivel való együttműködés jegyében az elmúlt évekhez hasonlóan ez évben is sok-sok nehéz sorsú gyerek juthatott el a Balatonra. Újdonság, hogy idén már a családok együtt is eltölthettek egy-egy hosszú hétvégét Zánkán.

Tavasszal és nyáron több turnus indult, melynek révén szegedi családok is csatlakozhattak az ország minden tájáról érkezett táborozókhoz. A rászoruló vagy speciális igényű gyermekeket nevelő családokra mindössze az útiköltség hárult, de a tó északi partján található valamikori úttörővárosban, a mai nevén Szent Erzsébet Üdülőközpontban már nemcsak teljes ellátásban, hanem odafigyelő gondoskodásban is részük volt.

Tóthné Csompilla Márta a szeged-alsóvárosi plébániaközösségből arról számolt be, hogy házastársával és három tizenéves gyermekükkel nagyon nehezen mozdulnak ki otthonról,

részen azért, mert legkisebb gyermekük speciális diétára szorul. Ily módon valódi kikapcsolódásra már régen nem nyílt lehetőségük. Külön öröm volt számukra a gazdag és változatos programkínálat, melyek lehetőséget biztosítottak, hogy kicsik és

nagyok egyaránt módot találhattak a színvonalas kikapcsolódásra.

Koncertek, állatsimogató, kalandpark, sportolási lehetőség, különleges járművek bemutatója és sok más érdekes elfoglaltság várta az érdeklődőket,

de lányoknak és fiúknak külön „testre szabott” kézműveskedés (gyöngyfűzés és fafaragás) is elérhető volt. A vasárnapi szentmisét Écsy Gábor atya, a Karitászs országos igazgatója mutatta be.

B. K.

Egyházmegyei intézmények energetikai korszerűsítése

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP-5.2.3) keretében kiírt vissza nem térítendő támogatások a környezetbarát megújuló energiaforrások hasznosítását célozzák meg, kiemelt hangsúlyt fektetve az egyházak épületenergetikai fejlesztéseire. Ez a konstrukció hozzájárult az épületek energiatakarékoság, hatékonyság és megújuló energiafelhasználás fokozására irányuló beruházások megvalósításához. A Szeged-Csanádi Egyházmegye két pályázatot nyújtott be, amelyek pozitív támogatói döntésnek köszönhetően az idén megvalósultak.

Az egyházmegye épületeinek energetikai felújítását 180 millió forint támogatás segítette.

Fénysugár Katolikus Óvoda

(Szeged, Hóbiárt basa u. 30.)

Megvalósult műszaki tartalom:

- határoló szerkezetek hőszigetelése
- külső nyílászárók energia-megtakarítást eredményező cseréje
- napelemes rendszer telepítése.

Karácsonyi János Katolikus Gimn.

(Gyula, Kossuth tér 5.)

Megvalósult műszaki tartalom:

- külső nyílászárók energia-megtakarítást eredményező cseréje
- épületgépészeti rendszerek korszerűsítése.

Szent Erzsébet Szeretetotthon IV. telephelye

(Gerendás, Petőfi Sándor u. 5.)

Megvalósult műszaki tartalom:

- határoló szerkezetek hőszigetelése
- külső nyílászárók energia-megtakarítást eredményező cseréje
- épületgépészeti rendszerek korszerűsítése
- napelemes rendszer telepítése.

A kivitelezési munkálatok 2018. május 10-ig elkészültek, így a korszerűsített épületekben a jövőben hatékonyabb üzemeltetés valósulhat meg, amelynek eredményeként csökkenhetnek a fenntartási költségek.

A köznevelési intézmények energetikai felújítását 270 millió forint támogatás segítette.

Makói Katolikus Általános Iskola és Óvoda

(Makó, Tulipán u. 40/b)

Megvalósult műszaki tartalom:

- épületek külső hőszigetelése,
- nyílászárók cseréje,
- gépészeti rendszer korszerűsítés,
- napelemes rendszer kiépítése

Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda

(Pusztaföldvár, Táncsics utca 65., hrsz.: 190/1)

Megvalósult műszaki tartalom:

- épületek külső hőszigetelése,
- nyílászárók cseréje,
- gépészeti rendszer korszerűsítés,
- napelemes rendszer kiépítése

Hunyadi János Katolikus Általános Iskola és Óvoda

(Békésszentandrás, Bethlen Gábor u. 19.)

Megvalósult műszaki tartalom:

- épületek külső hőszigetelése,
- nyílászárók cseréje,
- gépészeti rendszer korszerűsítés

Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda

(Mezőtúr, Könyves Kálmán u. 1.)

Megvalósult műszaki tartalom:

- nyílászárók cseréje,
- gépészeti rendszer korszerűsítés

Óriási igény van az egyéni lelki gondozásra

A szeretet a kulcs, ami megnyitja a szíveket

Juhász Tibor atya 1958-ban született Hernádkércsen. 1984-ben szentelték pappá Pécsen. 2005 decembere óta a Szegedi Fegyház és Börtön osztályvezető börtönlelkésze, emellett a Gál Ferenc Főiskola óradó tanáraként is dolgozik.

→ **Pécsi Egyházmegye papként hogyan kezdődött szegedi börtönlelkész szolgálata?**

→ Amikor 2005-ban a Szegedi Börtön korábbi pásztorja elhunyt, a püspöki kar keresett egy alkalmas papot, aki tapasztalattal rendelkezik szabadult fogvatartottak pasztorációjában. Akkori főpásztorom, Mayer Mihály engem ajánlott.

→ **Mi segítette elindulni a pasztorációnak ezen a különleges ágában, hisz addig plébánián szolgált?**

→ Nagyon fontos számomra egykori idős kollégám tanácsa: „A bűnét el kell itélni, de a bűnöst szeretni kell!” Valóban, a szeretet a kulcs, ami megnyitja a szíveket. Nemrégiben az egyik katekézis alkalmával, amikor tele volt a kápolna, valaki váratlanul megkérdezte: „Tudja, atya, miért szeretjük magát? Azért mert magának van szíve. Mi nem tudunk adni magának semmit, de nagyon szeretjük.” Itt sok-sok olyan emberrel találkozom, aki talán egész életében nem tapasztalta meg a szeretetet, ami a helyes úton tudja tartani az embert. Ezért töltötte el végtelen öröm a lelkemet, amikor ezt a visszajelzést kaptam. Azt is szokták mondani, hogy amikor belépnek a kápolnába, megnyílik számukra a mennyország.

→ **Hogyan találkozik először egy fogvatartottal?**

→ Mint egy orvos, amikor a beteg a rendelőben találkozik vele. A bízalom megalapozásáért beszélek a saját

FOTÓ: BARTUCZ KATALIN

életemről, majd megkérem beszéljen magáról, kik azok, akik őt szeretik. Így igyekszem megállapítani, mire is van szüksége. Sokan úgy kerülnek be, hogy ártatlannak érzik magukat. A beszélgetések révén lassacskán jutnak el a bűnbánatig. Az egyéni lelki gondozásra óriási igény van. Sok szép megtéréstörténetnek lehetek tanúja, amikor elérkeznek lélekben addig, hogy szentgyónásban letegyék egész életük terheit.

→ **Beszélgetésünk a Szent Jobb Lator kápolnában zajlik. Ide összpontosul a börtön hitélete.**

→ Ezt a kápolnát még Gyulay Endre püspök atya úgy szentelte fel, hogy állandóan jelen van az Eucharisztia, és

nekem mint pásztornak is itt a helyem mellette. Mintha a szentségi jelenlét spirituálisan ellensúlyozná a másik épületrészt, ahol a tényleges életfogytiglanosok élnek. Minden pénteken őket keresem fel, aztán szerdánként pedig a betegeknek, időseknek nyújtok vigasztalást. A napi szentmisén is részt vesznek néhányan, de vasárnap 50-60 ember is eljön, tele a kápolna. A szentmisét tanítás követi, melynek keretében a hit fényénél megbeszéljük az őket érdeklő aktuális kérdéseket. Feladatokat is adok nekik (szentmisében való felolvasást, ministrálást stb.), amiért jutalom járhat. Például meghosszabbíthatják a beszélőjüket. Lelkesen vesznek részt a Katolikus Kulturális Kör tevékenységében, amelynek keretében egyházi és nemzeti ünnepekre saját műsorral készülnek.

→ **A segítő foglalkozásaik lelkileg sokat gazdagodnak a végzett tevékenységükből. Ön hogy éli ezt meg?**

→ Ezerszeresen visszakapom, amit nekik adok, rengeteget tanulok tőlük. Előfordul, hogy rajzolnak nekem képet a lelkész irodába, vagy egy szép kézműves keresztet készítenek szeretetük jeléül.

→ **Megfigyelhető-e, hogy a fogvatartottak továbbadják hitüket társaiknak?**

→ Beszámolnak róla, hogy visszatérve zárkájukba gorombán gúnyolódnak rajtuk, de olykor a hívek példája be-bevonzza a többieket is. Buzdítom őket, hogy imádkozzanak a szeretteikért, rabtársaikért, de áldozataikért és azok nélkülöző hozzátartozóiért is. Ezt azonban valóban csak úgy lehet elérni náluk, ha érzik a jó pásztor gondoskodó szeretetét: „Égnie kell annak, aki gyűjtani akar.”

BARTUCZ KATALIN

„Harminc éve még azt gondoltuk, hogy Európa a jövőnk, ma pedig azt gondoljuk, mi vagyunk Európa jövője!”

Az alábbiakban Orbán Viktor miniszterelnök július 28-án, az erdélyi Tusnádfürdőn elmondott beszédének rövidített, szerkesztett változatát ajánljuk olvasóink figyelmébe.

...Tisztelt hölgyeim és uraim! A legfontosabb dolog a mögöttünk hagyott egy évből, hogy a kárpát-medencei magyarságnak sikerült átugrania egy újabb lélektani küszöböt. Köszönhetjük ugyanis az egymilliomodik visszahonosult magyar állampolgárt, (...) a nemzetegyesítés folyamata átváltozott nemzetépítésbe...

1990-re a magyar demokrácia születésnapjára visszatekintve azt mondhatjuk, hogy 16 évet voltunk ellenzékben és 12 évet voltunk kormányon. Ha Isten engedi és élünk, ennek a négy évnek a végén, ami előttünk áll, azt mondhatjuk, hogy helyreállt az egyensúly. A miniszterelnöki székfoglaló beszédemben is elmondtam, hogy a kormány azonban sportemberekből áll, és hogy nem érjük be döntetlennel (...). Én ezt úgy értelmezem, hogy felhatalmaztak bennünket arra, hogy kiépítsünk egy új korszakot (...) Azonban fontos arra emlékeztetni magunkat, hogy a korszak az mindig több, mint a politikai rend. A korszak egy sajátos és jellemző kulturális közeg. A korszak az egy szellemi termésműtű rend, egyfajta közös hangulat, talán ízlésvilág is, egyfajta viselkedési mód. A rendszert, a politikai rendszert általában szabályok és politikai döntések adják. A korszak azonban több ennél. A korszakot inkább kulturális áramlatok, kollektív meggyőződések és társadalmi szokások

adják. Most ez a feladat áll előttünk, vagyis kulturális korszakba kellene ágyaznunk a politikai rendszert...

Az elmúlt egy évről még azt mondhatom önöknek, hogy a nemzeti és keresztény alapokon álló politikai rendszer stabilizálása sikerült. Az alap szilárdnak és tartósnak tűnik (...), kétharmados választási támogatottsággal a háta mögött egy nemzeti kormány nem vállalkozhat kevesebbre, mint hogy nagy célokat tűz ki maga elé. Olyan nagy célokat, amelyet korábban elképzelhetetlennek gondolt (...) Most megemlítem ezek közül a legfontosabbakat. 2030-as időhorizonttal gondolkodva azt akarjuk, hogy (...) az EU öt legversenyképesebb országa közé tartozzunk. A népesedési hanyatlást állítsuk meg, fizikailag is kössük össze Kis-Magyarországot a többi területtel...

**Van egy ajánlatunk
a szomszédaink számára:
Építsük fel a Kárpát-medencét!**

Úgy látom a történelmi helyzetet, hogy véget ért a száz év magyar magány korszaka, (...) itt a pillanat, hogy újra fölépítsük a Kárpát-medencét. Van egy ajánlatunk

a szomszédaink számára. Az ajánlatunk abban összegezhető, hogy kössük össze immáron végre és komolyan az országainkat egymással! Kössük össze a nagyvárosainkat gyorsvasúttal és autópályákkal, (...) kössük össze az energiahálózatainkat, (...) hangoljuk össze a védelmi politikánkat, és hangoljuk össze a haderőfejlesztéseinket is egymással. És végül az ajánlatunk, hogy fektessünk be egymás térségeibe...

Ehhez persze az kell, hogy a kölcsönös tisztelet alapján álljunk, az ajánlatunk is csak ebben a szellemben érvényes. A kölcsönös tisztelet pedig megköveteli az őszinte beszédet...

Ennek érdekében öt tézist fogalmaztam meg a közép-európai építkezés számára: Az első úgy hangzik, hogy minden európai országnak joga van megvédeni keresztény kultúráját, joga van elutasítani a multikulturalizmus ideológiáját. A második tézisünk az, hogy minden országnak joga van védelmébe venni a hagyományos családmoddell, joga van azt vallani, hogy minden gyermeknek joga van egy anyához és egy apához. Harmadik közép-európai tézis úgy hangzik, hogy minden közép-európai országnak joga van megvédeni nemzetstratégiai szempontból kulcsfontosságú gazdasági ágazatait és piacait is. A negyedik tézis úgy hangzik, hogy minden országnak joga van megvédeni a határait, és joga van elutasítani a bevándorlást.

És az ötödik tézis pedig úgy hangzik, hogy minden európai országnak joga van a legfontosabb kérdésekben ragaszkodni az egy nemzet egy szavazat elvéhez, és ezt a jogot az Európai Unióban sem lehet megkerülni...

Miért mondott csődöt az európai elit?

Végül Európáról szeretnék szólni. Európa valaha egy nagy civilizáció volt. (...) A civilizációk szellemi természetű dolgok. Fölépülnek a vallás szelleméből, az alkotóművészet szelleméből, a kutatás szelleméből és az üzleti vállalkozás szelleméből. (...) Ha a mi Európánkra pillantunk, akkor azt látjuk a vallás szelleme tekintetében, hogy a keresztény alapokat megtagadta. Az alkotóművészet szelleme tekintetében azt látjuk, hogy cenzúra van és politikai korrektséget kényszerítenek ránk. A kutatás szelleme szempontjából azt mondhatjuk a mi Európánkról, hogy élénk lépett az USA és lassan Kína is. Az üzleti vállalkozás szelleme tekintetében pedig azt mondhatjuk Európáról, hogy az üzleti vállalkozás szelleme helyett a bürokrácia szelleme uralja...

Ezek a folyamatok régebben kezdődtek, de a 2008-as gazdasági válság hátterén mutatkoztak meg élesen. Az európai civilizáció helyzetének súlyosságát pedig a mig-

ránsválság mutatta ki, (...) azzal a helyzettel kell szembenéznünk, hogy Európa vezetői alkalmatlanok, nem tudták Európát megvédeni a bevándorlástól...

Az európai elit ma egy kizárólagosan liberális elit. Megtagadta a gyökereit, és egy keresztény alapon nyugvó Európa helyett a nyílt társadalom Európáját építi. (...) A mai nyílt társadalom Európájában nincsenek határok, az európai emberek lecserélhetőek bevándorlókra, a család tet-

szés szerint variálható együttélési formákká vált, a nemzet, a nemzeti öntudat és nemzeti érzés negatív és meghaladandónak minősül, és az állam többé nem garantálja a biztonságot Európában. A liberális Európában euró-

MTI FOTÓ: VERES NÁNDOR

painak lenni valójában nem jelent semmit. Nincs ennek iránya, ez csak egy tartalom nélküli forma. (...) Nyugaton az a helyzet, hogy liberalizmus van, demokrácia meg nincsen. (...) A demokrácia hiányát azzal az érvünkkel tudjuk alátámasztani, hogy Nyugat-Európában általánossá vált a szólásszabadság korlátozása és a cenzúra. A liberális elit számára kellemetlen híreket az államok vezetői és a technológiai óriások közösen ellenőrzik...

A nagy cél, hogy Európát átalakítsák, és Európát átléptessék a kereszténység utáni korba, és Európát átléptessék a nemzetek utáni korszakba. Ez a folyamat a 2019-es európai parlamenti választásokon elapadhat és nekünk elemi érdekünk, hogy meg is akasszuk...

Ha beáll az a helyzet, hogy egy-egy országban lesz tíz százalékot elérő vagy meghaladó muszlim népesség, amelyről biztosan tudhatjuk, hogy keresztény pártra sosem fog szavazni, és ezt hozzáadjuk a keresztény hagyományokat elhagyott európai őslakosokhoz, akkor azt kell mondanom, hogy keresztény alapokon választást nyerni Európában többé nem lehet. A keresztény tradíciót őrző csoportok és hagyomány kiszorulnak a hatalmi térből, és nélküle fognak dönteni Európa jövőjéről. Ez itt a helyzet és ez itt a cél, és ilyen közel vagyunk ehhez, hogy ez bekövetkezzen.

A liberális elitet le lehet váltani egy kereszténydemokrata elitre

Ezért döntő jelentőségű az előttünk álló európai parlamenti választás. Ezen a választáson meg kell mutatnunk, hogy a liberális demokráciának van alternatívája, úgy hívják, hogy kereszténydemokrácia, és a liberális elitet le lehet váltani egy kereszténydemokrata elitre...

A kereszténydemokrácia nem arról szól, hogy hitelveket, ebben az esetben keresztény hitelveket kell védelmeznünk. A kárhozát meg az üdvözülés kérdésében sem az államok, sem a kormányok nem illetékesek. A kereszténydemokrata politika azt jelenti, hogy a keresztény kultúrából kisarjadat létformákat kell védeni. (...) Itt lóg, himbálódzik az

*... minden országnak joga van
védelmébe venni a hagyományos
családmodellt, joga van azt vallani,
hogy minden gyermeknek joga van
egy anyához és egy apához.*

orrunk előtt egy csali. Ez pedig az a mondat, hogy valójában a kereszténydemokrácia is lehet liberális. (...) Ha ezt elfogadjuk, akkor az a harc, küzdelem, amit eddig folytattunk, elveszíti az értelmét, és akkor hiába dolgoztunk. Mondjuk ki nyugodtan, hogy a kereszténydemokrácia az nem liberális. A liberális demokrácia az liberális, a kereszténydemokrácia az per definíció, nem liberális...

A liberális demokrácia a multikulti mellett áll, a kereszténydemokrácia pedig elsőbbséget ad a keresztény kultúrának. (...) A liberális demokrácia bevándorlaspárti, a kereszténydemokrácia bevándorlásellenes. (...) És a liberális demokrácia a variálható családmódellek pártján áll, a kereszténydemokrácia pedig a keresztény családmódell alapján áll. (...) Vegyünk tehát magunkon erőt, vállaljuk ezt a szellemi vitát, és az európai parlamenti választásokra így vétezzük fel magunkat!

Tisztelt hölgyeim és uraim, ha a '68-as elit megy, akkor már csak egyetlen kérdésre kell válaszolnunk, hogy ki jön? És erre azt a szerény választ kell adnunk, hogy mi jövünk. Higgadtan, nyugodtan, visszafogottan azt kell mondanunk, hogy jönnek a '90-esek, a '68-asok helyett jönnek a '90-esek, az antikommunista, keresztény elkötelezettségű, nemzeti

ézelzmű nemzedék következik most az európai politikában. Harminc éve még azt gondoltuk, hogy Európa a jövönk, ma pedig azt gondoljuk, mi vagyunk Európa jövője!

FOTÓK: MOLNÁR ÉVA

Az EU bíróságának diktatórikus döntése szerint

A házastárs fogalma nemsemleges

*Egy román–amerikai meleg pár az EU bíróságához fordult, amiért a román állam nem akart elismerni semmilyen jogkört, amely a melegházassággal jár. A most hozott európai döntés eredményeként a román államnak el kell ismernie, hogy a meleg pár, **Adrian Coman és Clai Hamilton** hivatalosan házastársak, így az amerikai felet megilleti a letelepedés joga és az ezzel járó szolgáltatások Romániában. A téma Magyarországon különösen aktuális, tekintettel az ELTE egyenmű párok együttélését népszerűsítő gender szakának megszüntetésére vonatkozó kormányzati szándékra.*

Adrian Coman és Clai Hamilton évekkel ezelőtt kötöttek házasságot Belgiumban, majd elhatározták, hogy Romániában kívánnak letelepedni. Coman levélben kért a belügyminisztériumtól tájékoztatást, hogyan kaphatná meg házastársa a letelepedési engedélyt. A belügyminiszter válaszában közölte, erre nem kerülhet sor, mert Románia nem engedélyezi és nem ismeri el az azonos neműek házasságát, és ez alól a bejegyzett élettársi kapcsolat sem kivétel.

Az EU bíróság döntésének Magyarországot érintő következményeiről *Frivaldszky Edit*, az Emberi Méltóság központ igazgatója álláspontját idézzük:

„A házastárs fogalmába ennek eredményeként beletartozik az azonos nemű házastárs is. Tehát minden uniós tagállamnak el kell fogadni a tartózkodási hely szintjéig a házastárs fogalmában a máshol kötött házasságok feleit.

Az ügyben az EU bíróságán felszólalt Magyarország. Felhívta a figyelmet arra, hogy ez jogilag nehézségekbe fog ütközni, és kaotikus helyzet áll-

hat elő. Azért aggályos ez a döntés, mert egy uniós intézmény megint ráerőlteti az akaratát, a döntését és a véleményét a tagállamokra.

Romániában, Szlovákiában, Magyar-

országon és számos más országban nem legalizálták az azonos neműek házasságát. Van, ahol van bejegyzett élettársi kapcsolat, és gyakorlatilag ezzel el is ismerik ezt a fajta kapcsolatot, de a házasság fogalmába nem tartozik bele.

Az EU döntésének hatása hazánkra: ha Magyarországra szeretne költözni egy azonos nemű pár, akiknek az egyik tagja nem magyar állampolgár, akkor Magyarországnak el kell ismernie házastársként a nem magyar felet, és tartózkodási engedélyt kell adnia neki.

Az Emberi Méltóság központ felhívta a figyelmet azokra a következményekre és az Uniónak az effajta diktatórikus módszereire, amelyekkel a tagállamokra erőlteti egy kisebb elit akaratát.”

Európában 731 civil szervezet írt alá néhány nap alatt tiltakozó levelet az uniós vezetőknek, amiből 16 szervezet Magyarországon működik.

SOMOGYI VIKTÓRIA – Vatikán

FOTÓ: HOTNEWS

Megújuló egyházi óvodák és oktatási intézmények várják a gyermekeket

Az idei tanévkezdésre pályázati forrásoknak köszönhetően megújult, modern intézmények várják az egyházmegyei fenntartású óvodákba, általános iskolákba és középiskolákba készülő gyermekeket. Az alábbiakban a Szeged-Csanádi Egyházmegye támogatásával megvalósuló Békés megyei projektekbe adunk betekintést.

BATTONYA

A Mikes Kelemen Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium, Általános Iskola és Óvoda Békés megye délkeleti szegletében található. Az intézményegységek négy épületben működnek, ahol naponta közel 450 kisgyermekről, tanulóról gondoskodnak. A fenntartó pályázatainak köszönhetően eddig két épület újult meg 86 millió Ft-os felújítással. Legutóbb – 42 millió Ft értékben – a Fő utcai óvoda energetikai korszerűsítése valósult meg: a homlokzat és a földem szigetelése, külső nyílászárók cseréje, a fűtési rendszer javítása, továbbá mozgáskorlátozottak számára feljáró és mellékhelyiség kialakítása. Kívül-belül megszépült az épület, a három csoportszoba, a tornaterem, a folyosók, az öltözők, a tállókonyha. Ez utóbbi helyiség 52 leltári egységgel gazdagodott, újult meg: rozsdamentes bútorzat, konyhai kisgépek és

eszközök, rozsdamentes és egyéb edények, gáztűzhely, légkondicionáló, étkészletek és evőeszközök. A felújításhoz kapcsolódóan minden helyiséget újrafestettek, új függönyöket vettek.

GYULA

A gyulai Boldog Apor Vilmos Katolikus Óvoda Békés megye egyik legmodernebb gyermeknevelő intézményévé vált. A felújítási munkálatok 166 millió forintból valósultak meg, melyet arányosan használtak fel az épület felújításra, új tornaszoba kialakítására és eszközeinek biztosítására, illetve az óvoda udvarának rendezésére. Az óvoda a férőhelyek számát tekintve maradt 75 fős, de funkcionálisan és a kiszolgáló helyiségeket tekintve bővült az alapterület újrafelosztásával. Az óvodapedagógusok öröme az ovi-foci pálya mellett már egy nagy fedett terasz és egy 50 m²-es tornaterem is rendelkezésre áll a mozgásfejlesztéshez. A sérülések ellátását és betegség esetén az elkülönítést orvosi szoba teszi lehetővé. Az épület szellőzése, fűtése, szigetelése mellett gondot fordítottak az informatikai hálózat és a vagyonvédelmi rendszer korszerű kiépítésére is. Az uniós szabványoknak megfelelően kialakított tállókonyha és raktárhelyiségek kiválóan szolgálják a közösséget, melyeknek berendezését a fenntartó biztosította.

KÉTSOPRONY

A *Szent István Katolikus Óvoda és Általános Iskolában* befejeződött a pályázati forrásból megvalósuló épület és eszközfejlesztés. Megvalósult az épület akadálymentesítése. Az épület több helyisége új burkolatot kapott. Újrafestették a konyhát, folyosót, közlekedőt, gyermekmosdót, gyermeköltözőt. Az utóbbiba új szekrények is kerültek. Részlegesen megújult az óvoda kerítése, az udvari játéktároló, valamint teljes felújításra került a raktárépület és a kerékpártároló. Az udvaron ivókút létesült és kerti asztal paddal, valamint egy homokozó takaró hálót szereztek be.

Közlekedési parkot is kialakítottak az óvoda udvarán, ezzel is segítve a közlekedésre nevelést. IKT eszközeiket is fejleszthették, melynek során beszerzésre került egy SMART-tábla projektorral, három laptop, egy vetítővászon projektorral, egy fényképezőgép és egy wireless csomag (egerek, billentyűzet, hangszóró, fejhallgató), továbbá hangszórók és a nevelő munkát segítő szoftverek. Konyhai eszközeiket szintén bővítették, illetve lecserélték: ételszállító edény, sütőlapok, tálcák, konyhai mérleg, kancsók, szervíz kocsi, konyhai ülőkék, ételszállító kocsi.

BÉKÉSCSABA, TELEKGERENDÁS, GERENDÁS, NAGYBÁNHEGYES, KAMUT, VÉGEGYHÁZA

A *Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda* hat településen működő iskolái és négy óvodája az utóbbi években a pályázati forrásoknak köszönhetően folyamatosan bővülnek és szépülnek.

A *békéscsabai* székhelyen teljes mértékben megújult a több mint 100 éves és a 15 éves épület is. A tetőtér beépítésével csoportszobákkal gazdagodott az intézmény.

A *telekgerendási* iskola az önkormányzat sikeres pályázatának köszönhetően újult meg.

A *gerendási* iskola és óvoda is „új ruhába” öltözött. Az előbbi az önkormányzat, az utóbbi pedig az egyházmegye jóvoltából. Az egyházközség tulajdonában működő

óvoda a falu egyik legszebb épülete, ami nemcsak kívülről újult meg, hanem a belső terek is megszápultak, új eszközökkel gazdagodtak.

A *nagybánhegyesi, kamuti és végegyházi* önkormányzatok is pályáztak az iskolák és óvodák felújítására, korszerűsítésére. Ezek a fejlesztések folyamatban vannak. Az egyházmegye is nyújtott be pályázatokat az iskolák további megújulására, digitális eszközfejlesztésre, modernizálásra.

Az elmúlt időszakban nemcsak az épületek energetikai korszerűsítésére pályáztak sikeresen az egyházmegye segítségével az intézmények, hanem az oktató-nevelő munkát segítő programokra, továbbképzésekre is. Nagy

sikere van minden évben a *Határtalanul* programnak is, mely lehetőséget biztosít minden hetedikes diákunknak, hogy eljusson határon túli magyarok lakta területekre.

FORRÁS: SZEGED-CSANÁDI EGYHÁZMEGYE

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**

6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetősége:

gerhardusmedia@gmail.com

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

BORÍTÓFOTÓ: THALER TAMÁS

Kulturális mozaik

Tiszták, hősök, szentek

A székesegyház látogatóközpontjában ezen a nyáron *Tóbiás Klára* alkotásaival találkozhattak a betérők. A szege-di alkotó, akinek munkáival – egyebek közt a Klauzál téri Oroszlános kúttal, Wass Albert Kálvin téri mellszobrával és a Dóm oldalában álló Magyar Pietával – minden idelátogató találkozik, a hely szellemiségének megfelelően a hit, a szakralitás és a keresztény gondolkör témakörét megjelenítő alkotásaiból válogatott. A több mű-

fajban jeleskedő alkotó tematikus érdeklődése évtizedek óta a nemzeti és keresztény identitásunkat hordozó mondakincsre és szimbólumvilágra irányul. Eredetmítoszaink és az általuk ihletett társművészeti alkotások – egyebek közt Bartók zene-művei – mellett hangsúlyos szerepet szán munkásságában a keresztény szakralitás közvetítésének, a magyar szentek megjelenítésének. Alkotásai a magyar keresztény eszmerendszer sarkalatos értékeit juttatják szóhoz a plasztika és a zománc maradandó formáiban.

Színről színre

Vérbeli fesztiválvárossá avatta Szegedet a 28. ízben megrendezett *Nemzetközi Néptáncfesztivál*, amely a nyitó menettáncot követően a hagyományoknak megfelelően birtokba vette a város utcáit és tereit. A baszk, costa rica-i, holland, albán, szerb és szlovák együttesek a belvárosi kavalkád és a színházi gálaprogramok között még a kertvárosi művelődési házakba is kilátogattak, hogy egzotikus hangulatot teremtsenek Tápétól Szőregig.

FOTÓK: MARTON ÁRPÁD

A fesztivál ideje alatt a Dugonics teret is birtokba vették a táncosok

Csillagtetős programözön

A nyári színjátszás varázsa immár nem csak a Dóm térre látogatókat illeti meg. Az 1931-ben megalapított *Szegedi Szabadtéri Játékok* az idén magyar nyelvű *Rigolettó*val igyekezett híveket szerezni az opera műfajának. A Shakespeare-komédiák sikerén felbuzdulva ezúttal a *Rómeó és Júliát* vitték színre Hegedűs D. Géza rendezésében. A hangsúly továbbra is a musicaljátszásra helyeződött: a *Hegedűs a háztetőn*, *A Notre Dame-i toronyőr* és az *Apácashow* szórakoztatta a nagyjérdeműt.

Az egyházmegye területén örvendesen sokasodnak a nyáresti játszóhelyek, ahol részint felhőtlen kapcsolódásra, részint könnyed zenei élményre találhatnak azok is, akiknek

nincs lehetőségük eljutni a nagy fesztiválokra. A *Makói Nyár* közönsége egyebek közt *A Pál utcai fiúkat* és a *Bob herceget* láthatta, a mórakalmi *Patkó Lovas Színházban* *Kincsem*, *Rózsa Sándor* és *Csárdáskirálynő* vendégeskedett, *Zsombón* operett, *Móricz-színmű* és kortárs vígjátékok váltakoztak a színen, a szentesi Megyeházán pedig egyebek mellett operettparádénak és pazar komédiának tapsolhatott a közönség. Újból színvonalas programokra csábított a varázslatos víziszínház *Szarvason*, ahol vers, vígjáték, folklór, musical és mesejáték váltakozott. A *Gyulai Várszínház* ebben az évben is több műfajból válogatta össze a legjavát, legyen bár szó kortárs magyar irodalomról, Shakespeare-ről, balettről, jazzről vagy világzenéről.

Zenés nyárderék Vásárhelyen

Hódmezővásárhelyen immár huszonhatodik éve sereglenek össze az ország legkiválóbb zenetanárai és zenésznövendékei, hogy a zenei táborukat kísérő koncertek alakalmával igazi ritkaságokat, élvonalbeli klasszikusokat mutassanak be. A hangversenysorozat tudatos célkitűzése,

hogy Vivalditól Debussyig és Pendereckitől a kortárs komponistákig egyetlen, széles spektrumon villantsa föl a zene változatosságát. Különlegesség a Kortárs Magyar Zene bemutatásának szentelt est, ahol maguk a szerzők vallanak ősbemutatóként fölhangzó alkotásaik keletkezéséről.

MARTON ÁRPÁD

Boldogasszony anyánk

Augusztus tizenötödikén ünnepli a katolikus egyház Nagyboldogasszony napját, amikor is Szűz Mária mennybevételéről emlékezik meg. Boldogasszony az ősi magyar hitvilág természetistennője, akinek a kereszténység Szűz Máriájával való azonosítása – még ezer évvel ezelőtt – Szent Gellért, az első csanádi püspök prédikációinak hatására terjedt el a magyarság körében. A szegedi nagytáj falvaiban a régiek Boldogasszony ágyának nevezték a gyermekágyat (sőt, nagyon ritkán a betegágyat is). Ehhez több sajátos népszokás is kapcsolódott.

„Boldogasszony anyánk, régi nagy pátrónánk...” Ezekkel a szavakkal kezdték a régi idők magyar katolikusai nemzeti imádságukat. Kölcsy Ferenc – Erkel Ferenc megzenésítette – Himnusa előtt ugyanis a Boldogasszony anyánk kezdetű népének volt a magyarság himnusa, amelyben kérték a megváltó Jézus Krisztus édesanyját (egyben a katolikus hagyomány legfőbb segítő közbenjáróját): „ne feledkezzél el szegény magyarokról”.

Augusztus tizenötödikén ünnepli a katolikus egyház Nagyboldogasszony napját, amikor is Szűz Mária mennybevételéről emlékezik meg. A magyar ősvallás és a részben arra alapuló újkori népi hiedelemvilág Boldogasszonyhoz kapcsolódó néphagyományait a dél-alföldi Tisza-Maros-szögben kutatta még a tizenkilencedik század végén a kiváló néprajztudós és katolikus pap, Kálmány Lajos (1852–1919).

Az 1880-as években az akkor szőregi segédlelkészként szolgáló Kálmány Lajos Szőregen, Újszentivánon és Ószentivánon (azaz a ma magyar–szerb határátkelőként is ismert Tiszaszigeten) végzett néprajzi gyűjtőmunkát. Itteni gyűjtésének eredménye a Boldogasszony, ősvallásunk istenasszonya (1885) című írása. Ebben kifejtette, hogy Boldogasszony az ősi magyar hitvilág természetistennője, s akinek a kereszténység Szűz Máriájával való azonosítása – még ezer évvel ezelőtt – Szent Gellért, az első csanádi püspök prédikációinak hatására terjedt el a magyarság körében.

Kálmány Lajos – aki Móra Ferenc szerint „az utolsó magyar sámán” volt – kutatásai szerint a Nagyboldogasszony Mária anyja (vagyis Szent Anna), a Kisasszony pedig Szent Anna másik, egész életében szűzen maradt és gyer-

mektelen lánya (azaz Máriának, Jézus anyjának testvére). Újabban a néprajzi szakirodalom vizsgálta a kérdést, s ezt a magyarázatot a tudálékos adatközlő asszonyoknak tudta be, akiknek a szándéka az volt, hogy nagyot és különlegeset mondjanak, olyat, amelyet a néprajzi gyűjtő azelőtt még nem hallott. Ezzel akarhattak érdekesnek tűnni – vagy legalább örömet szerezni a gyűjtőknek.

Valójában persze Nagyboldogasszony napja (augusztus 15.) Szűz Mária mennybevételének ünnepe, a szeptember 8-án tartott Kisboldogasszony (régi nevén Kisasasszony napja) pedig Mária születésének emléknapja. Mindkét ünnep tartalma tehát Jézus anyjára vonatkozik, az egyik életének kezdetére, a másik befejeződésére emlékezteti a katolikus híveket. A katolicizmus dogmatikája – és a keleti egyházak évezredes hagyománya – ugyanis úgy tartja, hogy Szűz Mária nem halt meg, teste nem enyészett el, hanem élete végén teste és lelke a mennybe vétetett.

MIKLÓS PÉTER

Imago B. Mariae Virg. Auxiliatricis in Eccl. P.P. Franciscan. Szegedini. Dioc. Coanad. Comit. Coenograd. 1836.

A Segítő Szűz. A szegedi ferences templom főoltáráról készült grafika, 1836

Új néven, nagy célokért

Szegedi és gyulai telephelyen, immár egységesen Szeged-Grosics Akadémia néven működik a továbbiakban a két korábbi egyesület. Lapzártánk előtt még javában folyt a felkészülés a Szeged-Grosics Akadémia gyulai és szegedi együtteseinel.

FOTÓK: DÉVÉNYI ENDRE

– Sikeresnek érzem a felkészülést, jól állunk, fizikai erőben különösen. Adott a csapaton belüli összhang, de tudjuk, a tavalyihoz hasonlóan ebben az idényben sem lesz sok hibalehetőség, mert erős mezőny vár ránk – mondta az U 16-os szegedi *Jakó Dávid*, aki Gyulán készül a kiemelt NB II-es bajnokságra.

– Szeretnénk minél jobb eredményt elérni, a legtöbbet kihozni magunkból. Célunk az, hogy a lehető legtöbb játékost adjuk fel az U 17-nek, és ott játszanak a fiatalok. Van 5-6 emberem, aki az egy évvel idősebbek között is megállhatja a helyét – mondta *Kikity Mórió*, a csapat vezetőedzője.

A fürdővárosban egy bő, huszonöt tagú kerettel dolgozik az U 19-es csapat.

– Többedmagammal az U 17-ből kerültem fel ebbe a korosztályba, ahol a tavalyi gárdával jól össze lesz gyúrva a társaság. Szeretnénk minél előrébb végezni, bízom benne, nem lesz ellenfelünk a bajnokságban – mondta *Fülöp Krisztián*, a csapat játékosa.

Az együttes vezetőedzője, *Kovács Rudolf* elégedett azzal, hogy minden poszton két játékos harcol a kezdőcsapatba kerülésért, az egészséges verseny jól tesz nemcsak a fiatalok fejlődésének, hanem a csapatnak is.

– Kemény terhelést kaptak a fiúk az elmúlt hetekben. Ügyes játékosokkal dolgozom, akik hamarosan bekopoghatnak a felnőtt csapat ajtaján – fogalmazott a szakember. A korábbi Grosics Akadémia és a Szeged 2011 immár új néven, Szeged-Grosics Akadémia néven folytatja a térségben kiemelkedőnek számító labdarúgó utánpótlás képzést.

– A két egyesület most már egy, mely két különböző, szegedi és gyulai telephelyen működik. Az előttünk álló bajnoki év során komoly célokért küzdenek majd a játékosok – hangsúlyozta *Halász László* szakmai vezető, akinek a munkáját asszisztens szakmai vezetőként *Majó Ádám* segíti. A scout rendszert *Kiss Balázs* irányítja, míg a technikai vezetői feladatokat Szegeden továbbra is *Ivány Tamás*, Gyulán pedig *Gut Veronika* látja el.

CS. Á.

Rómában járt ministráns zarándoklaton a makói Weszely Bence Tamás

A 16 éves fiatalnak életre szóló élményt jelentett az egyhetes rendezvény, találkozott a pápával is.

– Makón a görögkatolikus pap üzenetet kapott, hogy kiválaszthat egy ministránst, aki részt vehet a római zarándoklaton. Rám esett a választása – mondta *Weszely Bence*, aki a szegedi Déry Miksa Szakgimnázium tanulója. – Körülbelül öt éve ministrálok. Szeretek ministrálni, Érdekes feladat a pap munkáját segíteni a misén.

A ministránsok július 28-án indultak Rómába. Magyarországról több mint ezer fiatal vett részt a nemzetközi találkozón, római és görögkatolikus vallásúak. A ferencesek és a pannonhalmi bencések is szerveztek csoportokat. Július 31-én nem mindennapi találkozás résztvevői lehettek az ifjak. A Szent Péter téren találkoztak Ferenc pápával, aki misét is tartott nekik.

– Nyitott autóval érkezett a térre Ferenc pápa, onnan küldött áldást. Körülbelül egy-két méterre lehettem tőle. Nagyon jó érzés volt látni, hallani. Teljesen más, mint amikor a tévében nézi az ember. Látszott rajta, hogy szívből örült nekünk, hogy sok fiataalt lát a világ minden tájáról.

Bence mesélt arról is, hogy a városnézés mellett miséken, vecsernyéken is részt vettek. Szívesen emlékszik vissza a magyar nyelvű misére, amelynek végén, miután elhagyták a templomot, fergeteges hangulat kerekedett. – Olyan volt, mint egy focimeccsen, mindenki azt kiabálta, hogy „Ria, ria, Hungária!”, meg hogy „Hajrá Magyarország!” Jó érzés volt ott magyarnak lenni, egy nemzethez tar-

tozni. Elénekeltek a Himnuszt és az Ismerős Arcok Nélküled című számát is. Boldog vagyok, hogy eljutottam erre a zarándoklatra, köszönöm a lehetőséget. Tovább erősödött a hitem. Nagy élmény volt – fogalmazott a makói fiatal.

Udvardy György püspök Szegeden

– Isten igazmondó és hűséges, ezt tanítja Mária, aki mindenki előtt példaként áll – mondta szentbeszédében *Udvardy György* pécsi püspök a sze-

ged-alsóvárosi ferences templomban, a Havas Boldogasszony búcsún. A török időkhöz visszanyúló hagyományokkal bíró esemény szabadtéri szentmiséjén a főpásztor arra figyelmeztetett, hogy konkrét célok hiányában Mária követése sokszor vágyakozás, elméleti elgondolás marad. Azt mondta, Mária példájának követésében szükség van a rendíthetetlenre, mert mindig akad valaki vagy valami, ami megingatná az ember Istenbe vetett hitét.

– Tartsunk ki rendíthetetlenül reménységünk megvallásában, mert az Isten, aki az ígéretet teszi, hűséges. Ez a reményünk oka és tartalma: Isten ígérete – fogalmazott *Udvardy György*. A Havas Boldogasszony búcsút minden évben augusztus első vasárnapján, illetve az előtte lévő szombaton tartják. Az esemény napjainkban már a Szegedről elszármazott családok és a határon túli magyarság találkozási alkalmává is vált.

Nádi Boldogasszony búcsú Gyulán

Az alázat, a bizalom és a szeretet fontosságát hangsúlyozta *Kiss-Rigó László* püspök a gyulai Nádi Boldog-

asszony templom nagybúcsúján, Mária mennybevételének napján. A főpásztor emlékeztetett, attól még nem lesz hívő ember valaki, hogy amikor bajban van, Istentől követel megoldást. Máriának megvolt az ismerete, a bizalma, a szeretete és az alázata Isten felé.

– Ezeket a tulajdonságokat tanuljunk el Máriától, és így próbáljunk Istennel élő kapcsolatot tartani! – mondta a püspök.

Ebben a térségben már közel ezer éve is virágzott a Mária-tisztelet, a kor embere akkor és később is hozzá fordult, ha segítséget szenvedett. Gyula első templomát már a XIII. században Máriának szentelték, ez lett a térség első zarándokhelye is, amit aztán a törökök döntöttek romba. Kiűzésük után, a XVIII. században a Mária-kultusz újra megerősödött, ekkor már Nádi Boldogasszonyként tisztelték.

Legyen öröm az iskolakezdés!

Iskolakezdési segélyprogramot szervez a Karitás augusztus 3. és szeptember 15. között annak érdekében,

hogy minél több család számára megkönnyítsék az iskolai időszak anyagi terheit. Egyházmegyénkben is többféle módon csatlakozhatnak a kedves hívek. Ennek részleteiről az www.szegedcsanadikaritasz.hu címen tájékozódhatnak.

Beteglátogató tréninget szervez a Karitás

Minden önkéntest szeretettel várnak, aki kórházi, intézményi beteglátogató szolgálatot végez, vagy tervezi azt. Cél, hogy a résztvevők megismerkedjenek az intézményi beteglátogatás

alapvető szabályaival, a betegekkel folytatott kommunikáció alapelveivel, melynek eredményeképpen képessé válnak egészségügyi és/vagy szociális intézményekben szakszerű betegláto-gatás végzésére.

A képzés szeptember 15-én, szombaton 10–18 óráig tart Szegeden, az Egyházmegyei Karitás Csongor tér 8. szám alatt található központjában. A programot Kovácsné Kelemen Judit, PTE nyugdíjas ápolási igazgató vezeti. A részvétel ingyenes, ebédet a Karitás biztosít, amelyhez 1200 Ft hozzájárulás fizetendő. A részvételi szándékot szeptember 5-ig lehet jelezni a www.szegedcsanadikaritasz.hu oldalról letölthető jelentkezési lap kitöltésével.

További információ: Ancsa-Molnár Hajnal-ka irodavezető, ímél: szegedikaritasz@gmail.com, telefon: 20/823-3779.

Világító keresztet állítottak Bakson

Hatméteres világító keresztet avattak fel július 28-án a Csongrád megyei Baks községben. A kereszt felállítását

FOTÓ: ROSTA TIBOR, MTI/MTVA

a zalalövői Áldott Kereszt Egyesület kezdeményezte, a terv az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával valósult meg. – A világító keresztet fényével neki is utat kívánnak mutatni Magyarország

felé, jelezve azt, hogy Magyarország keresztény ország, és az is marad, mert hű a gyökereihez, lakói pedig vallják, hogy a keresztény hit erőt ad mindannyiuknak.

Kézzel Másolt Biblia a Magyar Nyelv Múzeumában

2018. július 5-én Széphalmon, Kazinczy Ferenc Mauzóleuma mellett a 2008. április 23-án megnyílt Magyar

Nyelv Múzeumában, mely Magyarország egyetlen anyanyelvi múzeuma, Nyíri Péter igazgató vette át Benyik Györgytől a Kézzel Másolt Biblia tíz-kötetes papírkötéses fakszimile kiadását.

Ezt a csaknem 5000 másoló által készített ajándékot eredetileg Ferenc pápának adták át Rómában, bőrkötésben, öt vastag kötetben. Ebből készült a papírkötéses digitalizált változat, amelyet ezen túl még tíz másik könyvtárban is szeretnének elhelyezni. A bőrkötéses teljes hasonmás kiadást a Szeged Tarjánvárosi Szent Gellért-templomban helyezték el 2017-ben Szentírás vasárnapján.

A Magyarország határain túl is mintegy 120 másoló csoport által készített Biblia másolásában a Magyar Nyelv Múzeuma munkatársai is részt vettek. Kevésbé ismert, hogy maga Kazinczy Ferenc is készített magyarázatos Bibliát, amelyet hasonló kiadásban II. János Pál pápa magyarországi látogatásakor kapott ajándékba 1991-ben. Ebből egy példány ki is van állítva a múzeumban. Nyíri Péter igazgató nagy örömmel fogadta az adományt,

amely egyedülállóan népszerűsítette a kézírást, de azért is, mert maga a Biblia kétségtelenül a leghatásosabb erkölcsi tanítást tartalmazó irodalmi mű, amire a múzeum is szeretné felhívni a figyelmet.

Felvételi a Gál Ferenc Főiskola hitéleti képzéseire

A Gál Ferenc Főiskola a Szeged-Csanádi Egyházmegye főiskolája – Mi a jövőre készítünk fel!

Osztatlan, alap- és mesterszakjainkra ösztöndíjas és önköltséges képzésekre is jelentkezhet sz hozzánk Szegedre, Szarvasra és Gyulára saját felvételi eljárásrendünkben!

Hitéleti mesterképzéseinkre bármely alapszakos diplomával lehet jelentkezni, és ha az nem hitéleti, akkor 50 kredit értékű teológiai alapozást kell teljesíteni az első két félévben!

Online jelentkezés:

<http://felveteli.gff-szeged.hu/>

Jelentkezési határidő (online jelentkezési lap a szükséges mellékletekkel vagy személyes leadással): 2018. szeptember 3.

Általános információk:

Állami ösztöndíjas képzésre csak azok jelentkezhetnek, akik még nem használták fel az állami ösztöndíjas 12 félévnyi keretet. Az önköltséges képzés térítési díja 130 000 Ft/félév. Levelező tagozaton félévente 9 hétvégén, péntek-szombaton van tanítás. Hitéleti szakjainkra a jelentkezés saját felvételi eljárás keretében történik. A felvételi vizsga teszt és szóbeli elbeszélgetés a jelentkező alapvető biblikus és hittani ismereteiről. A felvételi eljárás hittani része alól mentesül BA szakon az, aki katolikus hittanból közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgát tett.

FELVÉTELI

a Gál Ferenc Főiskola

a Szeged-Csanádi Egyházmegye főiskolájának hitéleti képzéseire

Mi a jövődre készítünk fel!

Katolikus teológus (hitéleti, Osztatlan, 10-félév), Szeged (N, L)

A szak célja papnövendékek és világiak képzése annak érdekében, hogy a katolikus tanítás alapos ismeretének birtokában vegyenek részt az egyház evangelizációs tevékenységében. Affiliáció révén lehetőséget nyújt egyházi tudományos alapfokozat (baccalaureátus) megszerzésére a PPKE HTK-n úgy, hogy a tanulmányok a szegedi Főiskolán végezhetőek. A PPKE HTK-n további teológiai és kánonjogi licenciátus, PhD-fokozat szerezhető.

Hittanár - nevelő tanár (hitéleti Osztatlan 10 félév), Szeged (N, L), Szarvas (L)

Hittanár - nevelő tanár (hitéleti MA, 2-4-6 félév), Szeged (N, L), Szarvas (L), Gyula (L)

A szakon elnyerhető tanári szakképzettség alkalmassá tesz az iskolai és plébániai hitoktatásra és pedagógiai jellegű egyéb munkakörök betöltésére, doktori képzésben való részvételle.

Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés

(hitéleti MA, 4-6 félév), Szeged (N, L), Szarvas (L), Gyula (L)

A Pasztorális tanácsadás specializáció egyfajta „egyházi mentálhigiéné”. Olyan szakembereket képez, akik pasztorálpszichológiai módszertani kultúráltságot integráló egyéni és csoportos lelki gondozásban tudják részesíteni a rászorulókat. A Karitásztudomány specializáció, mint egyfajta „egyházi szociális munkás mester szak” a karitászműködésben és hasonló célú egyházi és civil szervezetekben dolgozók magas szintű képzését szolgálja.

Keresztény egyház- és művelődéstörténet

(hitéleti MA 4-6 félév), Szeged (N, L)

A képzés tartalma: a keresztény egyháztörténeti, politikai, kulturális kérdések, a keresztény művelődéstörténet korszakai, a kereszténységnek az egyetemes kultúrára gyakorolt hatásai. A szakon végzettek a keresztény kulturális- szociális- és közösség politikai élet területei mellett az általában vett kulturális, oktatási és tudományos életben is alkalmazhatják ismereteiket, és folytathatják tanulmányaikat doktori képzésen.

Katekéta-lelkipásztori munkatárs

(hitéleti BA 6 félév), Szeged (N, L), Szarvas (L), Gyula (L)

A katekéta szakirány felkészít a katekizis köznevelési, felnőttképzési és egyházközségi szervezési feladataira, a lelkipásztori munkatárs szakirány képesít az egyházi közösségvezetésre, liturgikus, karitatív-kulturális tevékenységek szervezésére. A képzés folytatása a Főiskolán: a hittanár-nevelő tanár, a keresztény egyház- és művelődéstörténet, a pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterszakokon lehetséges.

Hívunk és várunk a Gál Ferenc Főiskolára!

www.gff-szeged.hu

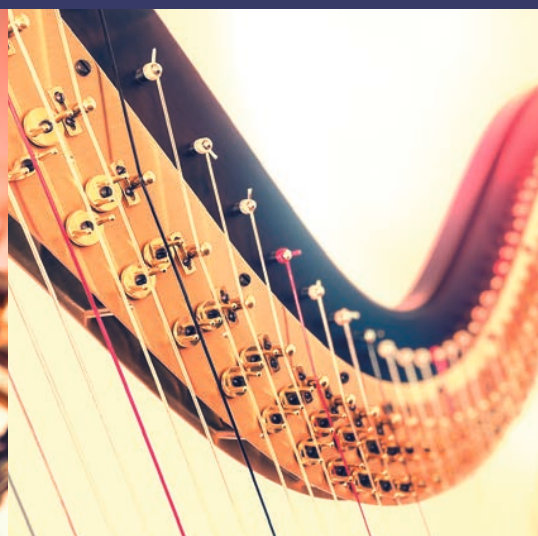
11.

Nemzetközi zenei fesztivál

a szegedi Dómban,
a budapesti Mátyás-templomban
és a csehországi Lednice-valtice-i
Zenei Fesztiválon

2018.

szeptember 21-október 1.

■ SZIMFONIKUS KONCERTEK

■ JÓTÉKONYSÁGI HANGVERSENY

■ KAMARA- ÉS ORGONAKONCERT

■ DALEST

■ TUDOMÁNYOS ELŐADÁSOK

szentgellertfesztival.hu